

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W KATOWICACH

ul. Wita Stwosza 2
40-036 Katowice

tel. (32) 251-80-40, tel./fax (32) 251-55-54
e-mail: sekretariat@katowice.wios.gov.pl
www.katowice.wios.gov.pl

IN.III.7080.2.2017.KH

Katowice, 06. LIS. 2017

Wg rozdzielnika (wszystkie gminy woj. śląskiego)

Szanowni Państwo: Wójtowie, Burmistrzowie, Prezydenci Miast

W ostatnim okresie znacząco wzrosła liczba przypadków nielegalnego deponowania (porzucania) różnego rodzaju odpadów, w tym niebezpiecznych, w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych i powodowania tym zagrożeń dla środowiska, polegających na zanieczyszczeniu powierzchni ziemi, wód i powietrza. Problem ten dotyczy również niewłaściwie prowadzonych rekultywacji, w których prowadzący te procesy, często świadomie, wykorzystują odpady inne niż objęte posiadanymi zezwoleniami. Jest to zorganizowany, przestępczy proceder, mający na celu przyniesienie korzyści finansowych nieuczciwym przedsiębiorcom zaliczanym do tzw. „szarej strefy”.

Podkreślam, że musimy wspólnie chronić środowisko poprzez przeciwdziałanie tym patologiom, budzącym słuszne oburzenie mieszkańców, pamiętając jednak o istniejącym podziale zadań pomiędzy poszczególne organy administracji, wynikającym z obowiązujących przepisów ochrony środowiska.

Niezwykle ważne jest przede wszystkim niedopuszczanie do nielegalnego pozbywania się odpadów. W tym celu konieczny jest stały nadzór terenów opuszczonych i zdegradowanych, prowadzony nie tylko przez policję, ale także służby podległe gminie. W realizacji tych zadań część samorządów gminnych ma dodatkowe wsparcie w powoływanych przez nie strażach miejskich lub gminnych, działających w całodobowym trybie operacyjnym.

Istotnym narzędziem prawnym będącym w dyspozycji wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast, w kontekście rozwiązywania problemów, o których mowa na wstępie, jest możliwość przeprowadzania kontroli w trybie art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 *Prawo Ochrony Środowiska*, a także wykorzystywanie uprawnień wynikających z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* tj. nakazanie posiadaczowi odpadów, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania.

Podkreślam, że wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast zostali również wskazani jako organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu oraz na terenie gminy, w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym*, która - opisując sytuację kryzysową jako sytuację wpływającą negatywnie na bezpieczeństwo ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska – w art. 17 i 19 nakłada na te organy wszystkie obowiązki z tym związane, przede wszystkim w zakresie kierowania, monitorowania, planowania, reagowania i usuwania skutków zagrożeń na terenie objętym swoją właściwością.

Dla zapewnienia szybkiego i skutecznego reagowania na zagrożenia środowiskowe oraz usuwania ich skutków konieczne jest, aby organy jak wyżej w pierwszej kolejności informowały służby

Delegatura WIOŚ w Bielsku-Białej
ul. Partyzantów 117
43-316 Bielsko-Biała

tel. (33) 812-44-92, (33) 812-30-37,
tel./fax (33) 812-49-30
e-mail: bielsko@katowice.wios.gov.pl

Delegatura WIOŚ w Częstochowie
ul. Rząsawska 24/28
42-200 Częstochowa

tel. (34) 369 41 20, (34) 364-35-12,
tel./fax (34) 360-42-80
e-mail: czestochowa@katowice.wios.gov.pl

Państwowej Straży Pożarnej, na której (zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie *szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego*) spoczywają obowiązki w zakresie ratownictwa chemicznego, ekologicznego i medycznego (Rozdział 3). Oprócz problemów będących tematem niniejszego wystąpienia, dotyczy to również zanieczyszczenia lokalnych zbiorników wodnych poprzez niekontrolowane zrzuty ścieków bytowych czy przemysłowych.

Jak wynika § 16 rozporządzenia jak wyżej, PSP zobowiązana jest m.in. do rozpoznania i identyfikacji zagrożenia, oceny rozmiarów zagrożenia i prognozowania jego rozwoju, stawiania zapór na zbiornikach lub akwenach zagrożonych skutkami rozlania substancji niebezpiecznych, związania lub neutralizacji substancji niebezpiecznych, zabezpieczenia terenu objętego wyciekami substancji niebezpiecznej oraz do wielu innych działań.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, także Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska zobligowany jest do podejmowania działań kontrolnych w zakresie, o którym mowa w niniejszym piśmie. Należy jednak uwzględnić niezwykle istotny fakt, że Inspektorat obejmuje swym nadzorem wszystkie 167 gmin województwa śląskiego i zarówno ze względów organizacyjnych jak i kadrowych, nie jest w stanie reagować w przypadkach zdarzeń, o których mowa, zgłaszanych z terenu całego województwa. Ponadto, jako jednostka (urząd) administracji zespolonej, funkcjonujący w strukturach służby cywilnej, WIOŚ nie zatrudnia funkcjonariuszy podejmujących działania operacyjne w terenie, w trybie doraźnym.

Zwracam uwagę, iż z rozdziału 5 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o *Inspekcji Ochrony Środowiska* wynika, iż udział Inspekcji polega na podejmowaniu określonych działań tylko w przypadku, gdy zdarzenie skutkowało zanieczyszczeniem środowiska o skali noszącej znamiona poważnej awarii – kryteria charakteryzujące poważne awarie określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie *poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska*.

Z powyższego wynika, że udział Inspekcji dotyczy jedynie zdarzeń skutkujących zanieczyszczeniem środowiska mających istotne znaczenie w skali województwa, natomiast podejmowanie działań w przypadku zaistnienia zdarzeń o charakterze lokalnym jest obowiązkiem władz gminy, wynikającym ze wspomnianych wyżej: ustawy *Poś*, ustawy o *zarządzaniu kryzysowym*, ustawy o *odpadach*, a także ustawy o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

Podsumowując proszę, aby władze poszczególnych gmin województwa śląskiego czynnie włączały się w rozwiązywanie problemów, o których mowa na wstępie niniejszego pisma, uruchamiając w pierwszej kolejności podległe sobie struktury i służby, w sposób zgodny z wymaganiami przepisów obowiązujących w tym zakresie. Proszę też, aby wnioski podmiotów o wydawanie zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów poddawane były dokładnej analizie formalno-prawnej, ponieważ aspekt ten ma bardzo istotny wpływ na uszczelnienie obrotu odpadami na terenie województwa.

Prawidłowa gospodarka odpadami przekłada się bowiem bezpośrednio na jakość życia mieszkańców naszego regionu.

Śląski Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Katowicach

Tadeusz Szadowski